

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО

**Методичні рекомендації
до практичних завдань
для студентів спеціальності 081 "Право"
першого (бакалаврського) рівня**

**Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2021**

УДК 347.74(07.034)
К68

Укладачі: В. В. Сергієнко
О. П. Суц

Затверджено на засіданні кафедри правового регулювання економіки.
Протокол № 1 від 19.08.2020 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Корпоративне право [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до практичних завдань для студентів спеціальності 081 "Право" першого (бакалаврського) рівня / уклад. В. В. Сергієнко, О. П. Суц. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 48 с.

Подано перелік практичних завдань відповідно до тем робочої програми навчальної дисципліни та методичні рекомендації щодо їх виконання, що сприятимуть набуттю майбутніми фахівцями професійних компетентностей для вмілого застосування чинного законодавства під час вирішення різноманітних правових ситуацій як у побуті, так і в професійній діяльності.

Рекомендовано для студентів спеціальності 081 "Право" першого (бакалаврського) рівня денної форми навчання.

УДК 347.74(07.034)

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, 2021

Вступ

Практичні завдання мають на меті закріплення пройденого теоретичного матеріалу та здобуття вмінь, навичок і компетентностей з навчальної дисципліни "Корпоративне право".

У межах навчальної дисципліни "Корпоративне право" виконуються такі практичні завдання:

вирішення практичних завдань;

самостійне опрацювання запитань до кожної теми;

підготовка індивідуальних завдань – доповідей та розробок за певними проблемними питаннями, які стосуються суспільних відносин, що виникають у зв'язку з реалізацією функцій держави, змістом яких є управління суспільством;

складання тестів.

Практичні завдання виконуються на основі пройденого лекційного матеріалу, самостійного опрацювання студентом певних питань, що винесені до самостійної роботи. Під час виконання практичних завдань обов'язковим є застосування запропонованої до теми нормативної бази та літератури.

Практичне заняття – це форма навчального заняття, спрямована на закріплення студентом теоретичних знань, отриманих як на лекційних заняттях, так і в процесі самостійного вивчення матеріалу, а також під час виконання індивідуальної науково-дослідної роботи.

У процесі проведення практичного заняття здійснюється дискусія навколо попередньо визначених тем, до яких студенти готують тези виступів, а також проблемні питання, відповідь на які має бути знайдена під час обговорення.

Перелік рекомендованої літератури і нормативної бази додається на початку курсу та до кожної теми окремо.

Предметом вивчення навчальної дисципліни "Корпоративне право" є група суспільних відносин, яка виникає у зв'язку з реалізацією суб'єктивного цивільного права на створення комерційної юридичної особи (підприємницького товариства) та подальшим управлінням такою юридичною особою фізичними та юридичними особами, які можуть вчиняти відповідні засновницькі дії та мають необхідний обсяг правосуб'єктності.

Практичні заняття з навчальної дисципліни мають на меті поглибити теоретичні знання студентів і навчити застосовувати їх під час вирішення практичних кейсів.

Під час підготовки до занять студенти мають ознайомитися з нормативно-правовими актами відповідно до теми; опрацювати навчальну та спеціальну літературу.

Після вивчення навчальної дисципліни студенти мають:

володіти основними теоретичними запитаннями з відповідної теми;

вміти аналізувати та застосовувати нормативно-правові акти відповідно до теми;

вміти аналізувати та застосовувати судову практику відповідно до теми;

вміти робити правове оцінювання кейсів до теми заняття.

Загальні методичні рекомендації

Методичні рекомендації до практичних завдань складаються з декількох розділів.

У розділі 1 **"Плани практичних занять, практичні завдання, запитання для самостійного опрацювання та теми індивідуальних завдань"** містяться тема заняття, план (рекомендовані для вивчення й обговорення питання), рекомендована література, практичні завдання – теоретичного і практичного характеру, контрольні запитання для самостійного опрацювання, тематика індивідуальних завдань (для підготовки доповідей, рефератів, виконання творчих завдань тощо).

Розділ 2 **"Методичні рекомендації до вирішення практичних завдань"** містить рекомендації щодо виконання практичних завдань, приклад і методику їх вирішення.

Розділ 3 **"Тестові завдання для самоперевірки"** містить приклади тестових завдань, які дозволяють перевірити рівень засвоєння навчальної дисципліни і включаються до поточного та підсумкового контролю.

У розділі **"Рекомендована література"** розміщено основну і додаткову літературу, інтернет-ресурси, які можуть бути використані для підготовки до практичних занять, якісного засвоєння матеріалу з метою набуття необхідних компетентностей.

Вирішенню завдань має передувати глибоке вивчення рекомендованих джерел, спеціальної обов'язкової та додаткової літератури, законодавчих і підзаконних актів, узагальнень судової, прокурорської та управлінської практики, застосування законодавства в сфері різноманітних галузей права.

Безпосереднє вирішення завдань потрібно розпочинати з уважного і ретельного вивчення та засвоєння фактичних обставин фабули викладеної справи, що мають юридичне значення, які наведені у відповідних умовах завдань. Важливо врахувати, що чітке розуміння обставин справи дає можливість визначити коло суспільних відносин у сфері, що розглядається та інших споріднених правовідносин і застосувати відповідні правові норми регулятивного чи забезпечувального спрямування.

На підставі теоретичних знань, аналізу чинного законодавства далі необхідно ретельно визначити особливості правовідносин, їхній характер, види, класи та внутрішні структурні елементи, підстави виникнення, суб'єкт-

ний і об'єктний склади, охарактеризувати зміст цих правовідносин, тобто права й обов'язки суб'єктів, у разі необхідності вказати на підстави їхньої зміни або припинення. Такий підхід дає змогу найбільш чітко і правильно визначити необхідну підгалузь, правовий інститут, конкретний законодавчий чи підзаконний акт або правову норму (групу норм) нормативно-правового акта, що регулює безпосередньо вказані правовідносини в сфері їх застосування. Після встановлення фактичних обставин справи та вибору відповідної правової норми (групи чи системи норм) необхідно дати вказаним обставинам достовірну, повну і логічну науково обґрунтовану юридичну кваліфікацію, використавши сукупність способів тлумачення правових норм (спеціально-юридичних, граматичних, логічних, системних тощо).

Робота над вирішенням завдань повинна мати творчий, аналітичний, критичний і самостійний характер з тим, щоб забезпечити всебічно та добре обґрунтовані висновки, які б базувалися виключно на нормах чинного законодавства. Під час вирішення завдань, у яких йдеться про форми реалізації та захисту прав громадян, доцільно посилатися на норми міжнародних угод і конвенцій, давати обґрунтований порівняльно-правовий аналіз норм, які забезпечують формально-юридичні форми та засоби охорони прав громадян й інших суб'єктів зазначених правовідносин.

Вирішення завдань має супроводжуватися обґрунтованим висновком, який має містити оцінювання щодо окремих дій та поведінки суб'єктів цих правовідносин і в концентрованій формі однозначну стверджувальну відповідь щодо поставлених питань й узагальненого оцінювання обставин справи. У разі необхідності слід дати оцінювання юридичним наслідкам неправомірної поведінки суб'єктів правовідносин з посиланням на конкретні норми регулятивного та забезпечувального характеру.

Висновки завдань необхідно базувати на аналізі та юридичному оцінюванні норм законів і підзаконних актів України, міжнародно-правових актів, які щойно використані у процесі вирішення завдань.

Рішення можуть вважатись обґрунтованими, якщо у процесі даються відповідні посилання на офіційно визнані джерела публікування нормативно-правових актів.

Розділ 1. Плани практичних занять, практичні завдання, запитання для самостійного опрацювання та теми індивідуальних завдань

Змістовий модуль 1. Загальні теоретичні положення корпоративного права України

Тема 1. Поняття корпоративного права

Питання до теми

1. Поняття корпоративного права як галузі права.
2. Історія виникнення корпоративного права.
3. Предмет і метод корпоративного права.
4. Принципи корпоративного права.
5. Система корпоративного права.
6. Поняття джерел корпоративного права й особливості їх класифікації.
7. Співвідношення корпоративного права з іншими галузями права.

Рекомендована література: основна [2; 3]; додаткова [14; 19 – 24].

Завдання 1

На науково-практичній конференції між вченими виникла дискусія стосовно місця корпоративного права в системі права України. Вчені розділились на прихильників трьох теорій. Одні вчені, прихильники першої теорії, вважали, що корпоративне право є самостійною галуззю права. Прихильники другої теорії наполягали, що корпоративне право – підгалузь господарського права. На думку прихильників третьої теорії, корпоративне право – правовий інститут цивільного права.

Дайте визначення поняття корпоративного права як науки, навчальної дисципліни. Яке місце посідає корпоративне право в системі права України? Чи є корпоративне право самостійною галуззю права? Відповідь аргументуйте.

Завдання 2

Знайдіть і виправте помилки.

Предметом корпоративного права є група публічних відносин, яка виникає у зв'язку з реалізацією органами влади права на створення комерційної

юридичної особи (підприємницького товариства) та подальшим управлінням такою юридичною особою фізичними та юридичними особами, які можуть вчиняти відповідні засновницькі дії та не мають необхідний обсяг правосуб'єктності.

Завдання 3

Статут господарського товариства, правила внутрішнього трудового розпорядку, Закон України "Про акціонерні товариства", Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, Інформаційний лист Вищого господарського суду України "Про деякі питання практики застосування норм Цивільного та Господарського кодексів України", проспект емісії акцій, Кримінальний кодекс України, Закон України "Про інвестиційну діяльність".

Залежно від юридичної сили побудуйте ієрархію джерел корпоративного права. Визначте, які зі вказаних джерел не є джерелами корпоративного права.

Контрольні запитання для самостійного опрацювання

1. Охарактеризуйте основні теорії корпоративного права.
2. Визначте функції корпоративного права.
3. Розкрийте поняття та ознаки корпоративного права.
4. Розкрийте систем у джерел корпоративного права залежно від юридичної сили.
5. Розкрийте основні історичні етапи виникнення корпоративного права.

Теми індивідуальних завдань

1. Основні проблеми визначення місця корпоративного права в системі права України.
2. Доктринальні підходи визначення поняття "корпоративне право".

Тема 2. Поняття та зміст корпоративних правовідносин

Питання до теми

1. Поняття та види корпоративних правовідносин.
2. Елементи корпоративних правовідносин.
3. Суб'єкти корпоративних правовідносин.
4. Співвідношення категорій "учасник" та "засновник" підприємницького товариства.

5. Зміст корпоративних правовідносин.
6. Поняття корпоративних прав.
7. Майнові та немайнові права учасників підприємницьких (господарських) товариств.
8. Права та обов'язки учасників підприємницьких (господарських) товариств.

Рекомендована література: основна [1 – 3; 6; 7; 10; 13]; додаткова [14; 16; 19 – 23].

Завдання 1

Наведіть поняття, яке відповідає визначенню.

1. На підставі засновницького договору створюються і діють _____

---

2. На підставі статуту створюються і діють _____

---

3. Підприємства, установи, організації, створені на засадах угоди юридичними особами і громадянами шляхом об'єднання їх майна та підприємницької діяльності з метою одержання прибутку – це _____

---

4. До господарських товариств належать: _____

Завдання 2

За рішенням засновників ПАТ "Регата" було створено і зареєстровано дочірнє підприємство "Прима". За його статутом підприємство було утворене шляхом виокремлення частки майна і фінансів з основних і оборотних фондів материнського підприємства. У статуті також містилося положення про те, що дочірнє підприємство не відповідає своїм майном за боргами засновника, а засновник не відповідає за боргами дочірнього підприємства. Пізніше материнське підприємство ПАТ "Регата" було в установленому порядку визнано банкрутом і ліквідовано. У зв'язку із цим прокуратурою було ініційовано судовий розгляд питання про визнання недійсною зазначеної частини статуту дочірнього підприємства, що містила взаємну відповідальність за боргами та зобов'язаннями засновника та дочірнього підприємства.

Хто є власником майна, що передається засновником юридичній особі в статутний фонд останньої? Чи відповідає юридична особа за боргами

засновника? Які правові наслідки має виокремлення з підприємства одного або кількох нових підприємств? Чи несуть в такому разі підприємства відповідальність за боргами засновника? Яке рішення має прийняти суд? Чи можуть кредитори материнського підприємства вимагати задоволення своїх вимог щодо майна дочірнього підприємства?

Контрольні запитання для самостійного опрацювання

1. Визначте поняття та види корпоративних правовідносин.
2. Назвіть елементи корпоративних правовідносин.
3. Хто є суб'єктами корпоративних правовідносин?
4. Як співвідносяться категорії "учасник" та "засновник" підприємницького товариства?
5. Розкрийте зміст корпоративних правовідносин.
6. Що таке корпоративні права?
7. Розкрийте поняття майнові та немайнові права учасників підприємницьких (господарських) товариств.
8. Які права та обов'язки мають учасники підприємницьких (господарських) товариств?

Теми індивідуальних завдань

1. Права та обов'язки учасників товариства з обмеженою відповідальністю.
2. Права та обов'язки акціонерів.
3. Правова природа корпоративних правовідносин.

Тема 3. Види підприємницьких товариств в Україні

Питання до теми

1. Поняття організаційно-правової форми підприємницького товариства.
2. Порівняльна правова характеристика окремих організаційно-правових форм підприємницьких товариств.
3. Господарські товариства: повне товариство, акціонерне товариство, командитне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю, товариство з додатковою відповідальністю.
4. Найменування товариства.
5. Засновники та учасники товариства.
6. Установчі документи товариства.

7. Строк діяльності товариства.
8. Державна реєстрація товариства. Державна реєстрація змін в установчих документах товариства.
9. Наслідки за угодами, укладеними до реєстрації товариства.
10. Дочірні підприємства, філії та представництва товариств.
11. Виробничі кооперативи.

Рекомендована література: основна [1 – 8; 10; 11; 13]; додаткова [14 – 22].

Завдання 1

Олег Петров вирішив вступити до виробничого кооперативу в якості учасника, але йому було відмовлено, оскільки йому не виповнилося 16 років.

Визначте поняття виробничого кооперативу. Якими нормативно-правовими актами регулюється діяльність виробничих кооперативів? Після досягнення якого віку фізична особа може бути учасником виробничого кооперативу?

Завдання 2

Заповніть табл. 1 з посиланням на статті, користуючись Законами України "Про акціонерні товариства", "Про господарські товариства", "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю".

Таблиця 1

Дані

Господарське товариство	Установчі документи	Початковий розмір статутного капіталу	Кількість учасників (мінімальна та максимальна)	Відповідальність учасників за зобов'язаннями товариства
Приватне акціонерне товариство				
Публічне акціонерне товариство				
Товариство з обмеженою відповідальністю				
Товариство з додатковою відповідальністю				
Повне товариство				
Командитне товариство				

Завдання 3

Громадянин Польщі Ксенко, що постійно проживає в Україні, виявив бажання одноособово створити публічне акціонерне товариство.

Якими нормативно-правовими актами регулюється порядок створення та діяльності акціонерних товариств в Україні? Чи може фізична особа-іноземець одноособово створити публічне акціонерне товариство? Чи можливе створення публічного акціонерного товариства однією особою? Відповіді аргументуйте, посилаючись на норми законодавства.

Контрольні запитання для самостійного опрацювання

1. Дайте визначення поняття "господарське товариство".
2. Які види господарських товариств ви знаєте?
3. Які вимоги передбачено законодавством до найменування товариства?
4. Чим відрізняється правове становище "засновників" та "учасників" товариства?
5. Що таке установчі документи товариства?
6. Яким нормативно-правовими актами регулюється порядок створення господарських товариств?
7. Яким нормативно-правовими актами регулюється порядок створення та діяльності виробничих кооперативів?

Теми індивідуальних завдань

1. Особливості правового становища виробничих кооперативів.
2. Порівняльно-правова характеристика приватного та публічного акціонерного товариств.
3. Порівняльно-правова характеристика акціонерного товариства та товариства з обмеженою відповідальністю.
4. Особливості правового становища повного товариства.
5. Правова характеристик командитного товариства.
6. Порівняльно-правова характеристика товариства з обмеженою та товариства з додатковою відповідальністю.

Тема 4. Правовий режим майна підприємницького товариства

Питання до теми

1. Статутний капітал підприємницьких товариств: поняття, функції та розмір.
2. Правовий режим акцій акціонерного товариства.

3. Правовий режим частки учасника товариства з обмеженою відповідальністю.
4. Правовий режим паю учасника у виробничому кооперативі.
5. Вклади учасників та засновників товариства.
6. Фонди товариства.
7. Прибуток товариства.
8. Перевірки фінансової діяльності товариства. Облік та звітність товариства.
9. Поняття, склад і правовий режим майна підприємницького (господарського) товариства.
10. Речі, майно, цінні папери, нематеріальні блага.
11. Поняття та ознаки корпоративної власності.
12. Система законодавства про власність у корпоративних відносинах.

Рекомендована література: основна [1 – 5; 8; 10; 11 – 13]; додаткова [14; 16 – 19].

Завдання 1

Громадяни Іванов, Петров та Іващенко вирішили створити виробничий кооператив. Для реалізації поставленої мети вони:

- 1) уклали засновницький договір;
- 2) об'єднали майно – Іванов в якості внеску передав сільськогосподарську техніку, Петров передав орендоване приміщення, Іващенко передав дві картини загальною вартістю 25 тисяч гривень (зі слів Іващенко);
- 3) Іванов та Петров мали намір працювати в кооперативі, Іващенко відмовився від особистої трудової участі, аргументуючи свої дії тим, що внеску майна достатньо для отримання майбутнього прибутку від діяльності кооперативу;
- 4) прийняли рішення щодо найменування: ТОВ виробничий кооператив "Колос".

Якими нормативно-правовими актами регулюється створення та діяльність виробничих кооперативів? На підставі якого документа здійснює діяльність виробничий кооператив? Які вимоги законодавством передбачені щодо кількості членів? Що може бути внесками учасників? Які вимоги до найменування передбачені законодавством? Чи обов'язковою є особиста трудова участь?

Завдання 2

Керуючись Законом України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" знайдіть помилки та вкажіть правильну відповідь з посиланням на статтю:

1. Розмір статутного капіталу товариства складається з номінальної вартості часток його учасників, виражених у іноземній валюті України.
2. Вкладом учасника товариства можуть бути виключно гроші.
3. Товариство може надавати позику для оплати вкладу учасника або поруку за позиками, кредитами, наданими третьою особою для оплати його вкладу.
4. Кожен учасник товариства повинен повністю внести свій вклад протягом восьми місяців з дати державної реєстрації товариства.
5. Додатковий строк, наданий для погашення заборгованості, встановлюється _____ органом товариства чи статутом товариства, але не може перевищувати 60 днів.

Завдання 3

Громадянин Петров вирішив створити командитне товариство. Для реалізації поставленої мети він підготував проєкт засновницького договору та інші документи для проходження державної реєстрації. У реєстрації командитного товариства Петрову було відмовлено.

Визначте поняття командитного товариства. Який порядок створення командитного товариства? Які особливі вимоги законодавець висуває для командитного товариства? Якими нормативно-правовими актами регулюється діяльність командитних товариств? Чи існують законні підстави для відмови Петрову в державній реєстрації командитного товариства? Відповідь обґрунтуйте, посилаючись на норми законодавства.

Контрольні запитання для самостійного опрацювання

1. Які функції виконує статутний капітал підприємницьких товариств?
2. Який мінімальний розмір статутного капіталу передбачений для господарських товариств?
3. Що таке частки учасника товариства з обмеженою відповідальністю?
4. Охарактеризуйте правовий режим паю учасника у виробничому кооперативі.
5. Порядок перевірки фінансової діяльності товариства.

6. Яке майно входить до складу майна підприємницького (господарського) товариства?

7. Назвіть поняття та ознаки корпоративної власності.

8. Охарактеризуйте систему законодавства про власність у корпоративних відносинах.

Теми індивідуальних завдань

1. Правовий режим майна акціонерного товариства.

2. Правовий режим майна товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю.

3. Правовий режим майна повного товариства.

4. Правовий режим майна командитного товариства.

5. Правовий режим майна виробничого кооперативу.

6. Збільшення та зменшення розміру статутного капіталу в господарських товариствах.

Тема 5. Корпоративне управління

Питання до теми

1. Поняття та сутність корпоративного управління.

2. Принципи корпоративного управління.

3. Моделі корпоративного управління.

4. Органи управлінням підприємницьким (господарським) товариством.

5. Повноваження органів управління підприємницьким (господарським) товариством.

Рекомендована література: основна [1 – 5; 7; 10; 13]; додаткова [14; 15; 18; 19; 22].

Завдання 1

У приватному акціонерному товаристві "Факел" протягом трьох років не скликали загальні збори акціонерного товариства. Наглядовою радою акціонерного товариства було запропоновано дату загальних зборів акціонерів – 20 квітня 2021 року. Акціонерним товариством було прийнято рішення зібрати з акціонерів 50 тисяч гривень на покриття витрат пов'язаних з проведенням загальних зборів.

Проаналізуйте та вирішіть ситуацію. Які органи управління передбачені для акціонерного товариства Законом України "Про акціонерні

товариства"? Які питання належать до виключної компетенції загальних зборів акціонерного товариства? Який порядок скликання загальних зборів акціонерного товариства? Хто несе витрати, пов'язані з проведенням загальних зборів? Хто приймає рішення про проведення загальних зборів?

Завдання 2

Керуючись нормами законодавства, вкажіть органи управління у таких суб'єктів:

Вид суб'єкта господарювання	Органи управління		
	Вищий орган управління	Виконавчий орган	Контролюючий орган
Товариство з обмеженою відповідальністю			
Товариство з додатковою відповідальністю			
Акціонерне товариство			
Повне товариство			
Командитне товариство			
Виробничий кооператив			

Завдання 3

Товариство з обмеженою відповідальністю "Стар" провело позачергові загальні збори. Троє учасників товариства не були попереджені про проведення загальних зборів. Учасники звернулися до суду за захистом своїх порушених прав.

Визначте порядок скликання загальних зборів у ТОВ. Які питання належать до компетенції загальних зборів? Чи були порушені права учасників?

Контрольні запитання для самостійного опрацювання

1. Визначте поняття та сутність корпоративного управління.
2. Розкрийте основні положення Принципів корпоративного управління.
3. Які існують моделі корпоративного управління?
4. Визначте структуру органів управлінням підприємницьким (господарським) товариством.
5. Які питання належать до компетенції органів управління?
6. Які повноваження органів управління підприємницьким (господарським) товариством.

Теми індивідуальних завдань

1. Структура та повноваження органів управління акціонерним товариством.
2. Структура та повноваження органів управління товариства з обмеженою відповідальністю.
3. Структура та повноваження органів управління товариства з додатковою відповідальністю.
4. Структура та повноваження органів управління повного товариства.
5. Структура та повноваження органів управління командитного товариства.

Тема 6. Припинення діяльності підприємницького товариства

Питання до теми

1. Поняття, види та правові форми припинення діяльності підприємницького (господарського) товариства.
2. Реорганізація підприємницького (господарського) товариства.
3. Реорганізація підприємницького (господарського) товариства у разі його примусового поділу.
4. Ліквідація підприємницького (господарського) товариства.
5. Порядок ліквідації.
6. Ліквідаційна комісія.
7. Розподіл коштів товариства у разі його ліквідації.
8. Процедура банкрутства підприємницького (господарського) товариства.
9. Правове становище учасників та засновників підприємницьких (господарських) товариств під час банкрутства.
10. Порядок задоволення вимог кредиторів у разі банкрутства.
11. Час припинення діяльності товариства.

Рекомендована література: основна [2 – 5; 7; 10; 13]; додаткова [17; 19; 20].

Завдання 1

Задовольняючи вимоги кредиторів відповідно до реєстру вимог кредиторів, боржник розраховувався з останніми вибірково, за своїм власним розсудом.

Чи має право боржник під час проведення процедури розпорядження майном задовольняти вимоги кредиторів? Чи встановлена календарна черговість на задоволення вимог кредиторів? Чи є умови задоволення боржником вимог кредиторів? Обґрунтуйте свою відповідь, посилаючись на відповідні положення чинного законодавства України.

Завдання 2

Керуючий санацією, через два місяці після винесення ухвали про санацію боржник подав комітету кредиторів план санації боржника. Після ознайомлення з планом санації, комітет кредиторів подав його керуючому санацією, щоб останній цей план затвердив.

Посилаючись на відповідні положення чинного законодавства України, дайте відповідь на такі запитання: хто має право схвалювати план санації боржника? Хто затверджує план санації боржника? Які правові наслідки затвердження плану санації боржника?

Завдання 3

ТОВ "Вега" протягом року здійснювало торгівельну діяльність пестицидами – регуляторами росту рослин, не придбавши ліцензії на здійснення цього виду діяльності. Представники Державної фіскальної служби подали позов про ліквідацію товариства. Товариство проти позову заперечувало, посилаючись на те, що торгівля без ліцензії не може бути підставою для ліквідації товариства.

Які підстави передбачено законодавством для ліквідації господарських товариств? Чи може бути торгівля без ліцензії підставою для ліквідації товариства? Чи мав право податковий орган подавати подібний позов? Яке рішення має ухвалити суд?

Завдання 4

Керівник ТОВ "Злата" Сидорчук А. К. після прийняття господарським судом постанови про визнання ТОВ "Злата" банкрутом був позбавлений повноважень щодо управління товариством та звільнений у зв'язку з банкрутством підприємства. Вважаючи такі дії незаконними, Сидорчук А. К. звернувся з позовом до суду про поновлення на роботі.

Чи підлягають задоволенню позовні вимоги Сидорчука А. К.? Обґрунтуйте відповідь, посилаючись на відповідні положення чинного законодавства України.

Контрольні запитання для самостійного опрацювання

1. Визначте поняття, види та правові форми припинення діяльності підприємницького (господарського) товариства.
2. Що таке реорганізація підприємницького (господарського) товариства?
3. Розкрийте особливості реорганізація підприємницького (господарського) товариства у разі його примусового поділу.
4. Що означає ліквідація підприємницького (господарського) товариства?
5. Який порядок ліквідації?
6. Ліквідаційна комісія: повноваження.
7. Який порядок розподілу коштів товариства під час його ліквідації?
8. Розкрийте процедуру банкрутства підприємницького (господарського) товариства.
9. Охарактеризуйте правове положення учасників та засновників підприємницьких (господарських) товариств у разі банкрутства.
10. Який порядок задоволення вимог кредиторів під час банкрутства?

Теми індивідуальних завдань

1. Особливості реорганізації акціонерних товариств.
2. Основні положення Кодексу України з процедур банкрутства.
3. Права та обов'язки арбітражного керуючого.
4. Проблемні питання припинення діяльності юридичних осіб в Україні.

Змістовий модуль 2. Правове становище окремих видів підприємницьких товариств

Тема 7. Правове становище акціонерного товариства

Питання до теми

1. Поняття та ознаки акціонерного товариства.
2. Види акціонерних товариств: порівняльно-правова характеристика.
3. Акції: поняття, види, порядок емісії.
4. Правовий статус акціонера. Порядок створення акціонерних товариств.

5. Органи управління акціонерними товариствами.
6. Порядок збільшення розміру статутного фонду акціонерного товариства.

Рекомендована література: основна [1 – 8; 12; 13]; додаткова [14; 19 – 23].

Завдання 1

Громадяни П., М., та Н. вирішили створити акціонерне товариство. Для цього вони уклали засновницький договір, провели установчі збори на яких затвердили статут та здійснили оцінювання зроблених внесків у розмірі 1 250 мінімальних розмірів заробітної плати (внесками у даному разі стало право гр. П на твір, право на використання земельної ділянки, яке належало гр. М., житлове приміщення, яке належало гр. Н.) та звернулися до реєстраційного органу за місцем проживання гр. П. У державній реєстрації їм було відмовлено. Вони оскаржили рішення про відмову в державній реєстрації до суду.

Дайте поняття акціонерного товариства. У якому порядку створюється акціонерне товариство? Що може бути внесками до статутного капіталу акціонерного товариства та у якому порядку здійснюється оцінювання внесків? Які відмінності створення приватних та публічних акціонерних товариств? За яким місцем та у якому порядку здійснюється державна реєстрація юридичних осіб взагалі і акціонерних товариств зокрема? Зробіть юридичне оцінювання ситуації. Яке рішення повинен ухвалити суд?

Завдання 2

Під час створення акціонерного товариства "ААА" засновниками було сформовано статутний капітал, що становив 1 250 мінімальних заробітних плат. У якості внесків до статутного капіталу засновники внесли рухоме та нерухоме майно, що належало їм на праві приватної власності.

Керуючись нормами Закону України "Про акціонерні товариства", визначте правовий режим майна акціонерного товариства? Чи переходить майно засновників у власність акціонерного товариства? Чи втрачають право власності на майно акціонери-засновники?

Завдання 3

Заповніть пропущене.

Акціонерне товариство – це господарське товариство, статутний капітал якого поділено на _____ однакової номінальної вартості, _____ за якими посвідчуються акціями.

Акціонерне товариство _____ за зобов'язаннями акціонерів. До товариства та його органів _____ застосовуватися будь-які санкції, що обмежують їх права, у разі вчинення акціонерами протиправних дій, крім випадків, визначених законом.

Акціонери _____ за зобов'язаннями товариства і несуть ризик збитків, пов'язаних з діяльністю товариства, тільки в межах _____. До акціонерів _____ застосовуватися будь-які санкції, що обмежують їх права, у разі вчинення протиправних дій товариством або іншими акціонерами.

Акціонери, які не повністю оплатили акції, у випадках, визначених статутом товариства, відповідають за зобов'язаннями товариства у межах _____.

Акціонерне товариство може бути створене шляхом _____

_____
_____
_____.

Товариство вважається створеним і набуває прав юридичної особи з дати _____.

Повне найменування акціонерного товариства українською мовою повинне містити його організаційно-правову форму (акціонерне товариство). Тип акціонерного товариства _____ обов'язковою складовою найменування акціонерного товариства.

Контрольні запитання для самостійного опрацювання

1. Розкрийте поняття та ознаки акціонерного товариства.
2. Які види акціонерних товариств передбачено Законом України "Про акціонерні товариства"?
3. Які спільні та відмінні риси мають приватне та публічне акціонерне товариство?
4. Розкрийте поняття акцій.
5. Який порядок емісії акцій?

6. У чому проявляються особливості правового статусу акціонера?
7. Який порядок створення акціонерних товариств?
8. Охарактеризуйте органи управління акціонерними товариствами.
9. Який порядок збільшення розміру статутного фонду акціонерного товариства?
10. Який порядок зменшення розміру статутного фонду акціонерного товариства?
11. Які види підприємницької діяльності дозволено здійснювати виключно акціонерним товариствам?

Теми індивідуальних завдань

1. Проблеми правового регулювання діяльності акціонерних товариств?
2. Акції акціонерного товариства.
3. Характеристика та повноваження органів управління акціонерним товариством.
4. Права та обов'язки акціонерів.
5. Права та обов'язки акціонерного товариства.

Тема 8. Правова характеристика товариства з обмеженою відповідальністю та товариства з додатковою відповідальністю

Питання до теми

1. Поняття та ознаки товариства з обмеженою відповідальністю.
2. Союзи в товаристві з обмеженою відповідальністю.
3. Зміст установчих документів товариства з обмеженою відповідальністю.
4. Статутний фонд товариства з обмеженою відповідальністю.
5. Порівняльна правова характеристика товариства з обмеженою відповідальністю і приватного акціонерного товариства.
6. Учасники товариства з обмеженою відповідальністю: вихід і виключення учасників товариства з обмеженою відповідальністю.
7. Частки, правонаступництво, прийом у товариство нового учасника.
8. Відступлення частки (її частини) у статутному фонді товариства з обмеженою відповідальністю.
9. Органи управління товариством з обмеженою відповідальністю.

10. Поняття та ознаки товариства з додатковою відповідальністю. Союзи в товаристві з додатковою відповідальністю.

11. Відмінність повного товариства від товариства з додатковою відповідальністю.

Рекомендована література: основна [1; 5 – 7; 10; 13]; додаткова [15 – 20; 23].

Завдання 1

Товариство з додатковою відповідальністю в результаті невдалої операції з кредитом, отриманим в одному з комерційних банків, мало заборгованість перед кредиторами у розмірі 120 тис. грн, а податкових зобов'язань — на 45 тис. грн. Передбачаючи фінансовий крах, учасники ТДВ вирішили ліквідувати товариство. Порадившись з юристом, на загальних зборах вони прийняли рішення про вихід з ТДВ усіх учасників одночасно і викуп їх часток товариством. Оформивши відповідний протокол і затвердивши зміни до установчих документів, вони подали останні до районної держадміністрації для реєстрації змін. Але у цьому їм було відмовлено на підставі Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних – підприємців та громадських формувань".

Який порядок ліквідації господарського товариства? Чи можна "позбавитися" підприємства без його ліквідації шляхом одночасного виходу всіх учасників?

Завдання 2

Заповніть пропущений текст.

Учасники товариства з обмеженою відповідальністю, які не повністю внесли вклади, несуть _____ відповідальність за його зобов'язаннями у межах в _____ кожного з учасників.

Товариство з обмеженою відповідальністю несе відповідальність за своїми зобов'язаннями _____

Товариство з обмеженою відповідальністю _____ за зобов'язаннями своїх учасників.

Кількість учасників товариства з обмеженою відповідальністю _____

Завдання 3

Через 10 місяців після створення товариства з обмеженою відповідальністю "Златко" не всі учасники повністю внесли свої вклади.

Визначте строки внесення вкладу учасника у зв'язку зі створенням товариства з обмеженою відповідальністю. Які наслідки має прострочення внеску вкладу?

Контрольні запитання для самостійного опрацювання

1. Дайте визначення поняттю та наведіть ознаки товариства з обмеженою відповідальністю.
2. Дайте поняття та ознаки товариства з додатковою відповідальністю.
3. Що означає поняття "корпоративний договір"?
3. Який зміст установчих документів товариства з обмеженою відповідальністю?
4. Який порядок формування статутного фонду товариства з обмеженою відповідальністю?
5. Надайте порівняльно-правову характеристику товариства з обмеженою відповідальністю і приватного акціонерного товариства.
6. Який порядок виходу і виключення учасників товариства з обмеженою відповідальністю?
7. Який порядок прийому у товариство нового учасника?
8. Що таке відступлення частки (її частини) у статутному фонді товариства з обмеженою відповідальністю?
9. Охарактеризуйте органи управління товариством з обмеженою відповідальністю.
10. Визначте поняття та ознаки товариства з додатковою відповідальністю. Союзи в товаристві з додатковою відповідальністю.
11. Яка відмінність повного товариства від товариства з додатковою відповідальністю?

Теми індивідуальних завдань

1. Відповідальність учасників товариства з обмеженою відповідальністю, які не повністю внесли вклади.
2. Права та обов'язки учасників товариства з обмеженою відповідальністю.
3. Порядок створення товариств з обмеженою та з додатковою відповідальністю.

4. Порядок збільшення та зменшення статутного капіталу товариств з обмеженою та з додатковою відповідальністю.

5. Порядок виходу учасника товариств з обмеженою та з додатковою відповідальністю з товариства.

Тема 9. Правова характеристика повного товариства.

Питання до теми

1. Поняття і ознаки повного товариства.
2. Засновники та учасники повного товариства.
3. Засновницький договір про повне товариство.
4. Управління повним товариством.
5. Ведення справ повного товариства.
6. Вихід учасника з повного товариства.
7. Виключення учасника з повного товариства.
8. Відповідальність учасників повного товариства за борги товариства.

Рекомендована література: основна [2; 3; 5 – 7; 13]; додаткова [14 – 16; 19 – 21; 23].

Завдання 1

Заповніть пропущений текст.

Повним визнається таке товариство, всі учасники якого займаються _____ підприємницькою діяльністю і несуть _____ відповідальність за зобов'язаннями товариства _____.

Особа може бути учасником _____ повного товариства.

Найменування повного товариства повинно містити імена (найменування) всіх його учасників, слова "повне товариство" або містити ім'я (найменування) _____ учасників з доданням слів " _____ ", а також слів "повне товариство".

Ведення справ повного товариства здійснюється _____.

Завдання 2

Учасник повного товариства "Петров і компанія", від імені товариства, на власний розсуд, не маючи повноважень, уклав договір про придбання

автомобілю для товариства. Іншими учасниками товариства його дії не були схвалені. Внаслідок його дій, товариством були понесені суттєві витрати.

Який порядок ведення справ у повному товаристві? Вирішіть питання.

Завдання 3

Учасник повного товариства має намір вийти з товариства, заявивши про свій намір письмово за три місяці. Учасники заперечують його вихід, аргументуючи свою позицію тим, що вийти з повного товариства учасник може лише за згоди усіх повних учасників.

Який порядок виходу учасника з повного товариства? Вирішіть питання.

Контрольні запитання для самостійного опрацювання

1. Розкрийте поняття і ознаки повного товариства.
2. Хто є засновниками та учасниками повного товариства?
3. Охарактеризуйте засновницький договір про повне товариство.
4. Як здійснюється управління повним товариством?
5. Який порядок ведення справ повного товариства?
6. Який порядок виходу учасника з повного товариства?
7. Який порядок виключення учасника з повного товариства?
8. Охарактеризуйте відповідальність учасників повного товариства за борги товариства.

Теми індивідуальних завдань

1. Проблемні аспекти діяльності повних товариств.
2. Порядок виходу учасника з повного товариства.
3. Порядок виключення учасника з повного товариства.
4. Звернення стягнення на частку учасника в повному товаристві.
5. Відповідальність учасників за борги повного товариства.

Тема 10. Правове становище командитного товариства

Питання до теми

1. Поняття і ознаки командитного товариства.
2. Порядок створення командитного товариства.
3. Вступ вкладника до командитного товариства.
4. Зміст установчого договору про командитне товариство.

5. Ведення справ товариства.
6. Управління справами командитного товариства.
7. Права та обов'язки вкладників командитного товариства.
8. Відповідальність вкладника командитного товариства.
9. Особливості припинення командитного товариства.
10. Порівняльно-правова характеристика повного і командитного товариств.

Рекомендована література: основна [1 – 3; 5; 6; 13]; додаткова [14; 15; 19; 20].

Завдання 1

Командитне товариство, що складається з одного повного учасника і чотирьох вкладників, що мають рівні частки, сукупний обсяг яких знаходиться на гранично припустимому рівні, визнано банкрутом. Ліквідаційна комісія виявила, що борги товариства на 200 тис. грн перевищують його майнову базу, навіть після вживання заходів зі стягнення дебіторської заборгованості. Виявилось, що вкладники лише на 25 % оплатили свої вклади в статутний фонд, розмір якого відповідно до установчого договору складає 480 тис. грн.

Який порядок припинення діяльності командитного товариства? Якою буде участь кожного з учасників у покритті заборгованості товариства?

Завдання 2

Заповніть пропущений текст.

Командитним товариством визнається товариство, в якому разом з одним або більше учасниками, які здійснюють _____ підприємницьку діяльність і несуть відповідальність за зобов'язаннями товариства _____, є один або більше учасників, відповідальність яких обмежується вкладом у майні товариства (вкладників), та які не беруть участі в діяльності товариства.

Якщо у командитному товаристві беруть участь два або більше учасників з повною відповідальністю, вони несуть _____ відповідальність за боргами товариства.

Особа може бути повним учасником _____ командитному товаристві. Повний учасник командитного товариства

_____ повного товариства. Повний учасник командитного товариства не може бути _____ цього самого товариства.

Контрольні запитання для самостійного опрацювання

1. Визначте поняття і ознаки командитного товариства.
2. Який порядок створення командитного товариства?
3. Охарактеризуйте вступ вкладника до командитного товариства.
4. Розкрийте зміст установчого договору про командитне товариство.
5. Який порядок ведення справ товариства?
6. Як здійснюється управління справами командитного товариства?
7. Розкрийте права та обов'язки вкладників командитного товариства.

Теми індивідуальних завдань

1. Охарактеризуйте відповідальність вкладника командитного товариства.
2. Розкрийте особливості припинення командитного товариства.
3. Порівняльно-правова характеристика повного і командитного товариств.

Тема 11. Правове становище виробничого кооперативу

Питання до теми

1. Поняття, ознаки та види виробничого кооперативу.
2. Установчі документи виробничого кооперативу.
3. Майно виробничого кооперативу.
4. Правовий статус членів виробничого кооперативу.
5. Припинення членства у виробничому кооперативі і перехід паю.
6. Органи управління виробничого кооперативу.
7. Загальні збори, їх компетенція.
8. Виконавчий орган – правління кооперативу, його компетенція.

Рекомендована література: основна [1; 5; 6; 11; 13]; додаткова [19; 20].

Завдання 1

Дві особи: Іванов І. І. – неповнолітня фізична особа у віці 16 років, Коритько С. С. – пенсіонер, прийняли рішення про створення виробничого

кооперативу і звернулися до органу державної реєстрації, надавши всі необхідні документи.

Чи є у органа державної реєстрації підстави для відмови у здійсненні державної реєстрації? Дайте визначення виробничого кооперативу. Визначте особливості правового становища виробничих кооперативів.

Завдання 2

Заповніть пропущений текст.

Виробничим кооперативом є _____ об'єднання громадян на засадах _____ для спільної виробничої або іншої господарської діяльності, яка базується на їхній _____ та об'єднанні його членами _____. Статутом кооперативу та законом може бути передбачено участь у діяльності виробничого кооперативу на засадах членства також інших осіб.

Члени виробничого кооперативу несуть _____ відповідальність за зобов'язаннями кооперативу у розмірах та порядку, встановлених статутом кооперативу і законом.

Найменування кооперативу має містити його назву, а також слова _____.

Завдання 3

Оніщенко, Яценко та Данилов вирішили створити виробничий кооператив. Вони зібрали всі необхідні документи для державної реєстрації, але в реєстрації їм було відмовлено, оскільки ними не було внесено пайові внески.

Що таке пайові внески? Які вимоги законодавець встановлює до створення виробничих кооперативів? Чи є законні підстави у відмові в реєстрації виробничого кооперативу?

Контрольні запитання для самостійного опрацювання

1. Розкрийте поняття та ознаки виробничого кооперативу.
2. Які бувають види виробничих кооперативів?
3. Охарактеризуйте установчі документи виробничого кооперативу.
4. Розкрийте принципи діяльності виробничого кооперативу.
5. Розкрийте особливості правового режиму майна виробничого кооперативу.
6. Який правовий статус членів виробничого кооперативу?

7. Який порядок припинення членства у виробничому кооперативі і перехід паю?

8. Охарактеризуйте органи управління виробничого кооперативу.

9. Розкрийте компетенцію загальних зборів.

10. Виконавчий орган – правління кооперативу, його компетенція.

Теми індивідуальних завдань

1. Проблемні питання діяльності виробничих кооперативів.

2. Правове регулювання діяльності виробничих кооперативів.

3. Правове становище учасника виробничого кооперативу.

4. Проблемні питання припинення членства у виробничому кооперативі і переходу паю.

Тема 12. Відповідальність у корпоративному праві

Питання до теми

1. Загальні положення про відповідальність у корпоративних правовідносинах.

2. Особливості відповідальності в окремих видах підприємницьких товариств.

3. Суб'єкти відносин, пов'язаних з відповідальністю у корпоративних правовідносинах.

Рекомендована література: основна [1 – 13]; додаткова [14 – 23].

Завдання 1

Заповніть пропущений текст.

Виробничий кооператив відповідає за своїми зобов'язаннями _____
_____. Члени виробничого кооперативу несуть за зобов'язаннями кооперативу _____

_____, якщо більший розмір відповідальності не передбачено законом або статутом кооперативу. Виробничий кооператив _____ відповідальності за зобов'язаннями членів кооперативу.

Виробничий кооператив може застрахувати своє майно і майнові права за рішенням _____, якщо інший порядок не встановлено законом.

Завдання 2

Заповніть пропущений текст.

Засновники акціонерного товариства несуть _____ відповідальність за пов'язаними з його заснуванням зобов'язаннями, що виникли до його державної реєстрації.

Акціонерне товариство відповідає за пов'язаними з його заснуванням зобов'язаннями засновників _____. Загальні збори акціонерів, що схвалюють такі зобов'язання засновників товариства, мають бути проведені протягом _____ після державної реєстрації товариства.

Контрольні запитання для самостійного опрацювання

1. Які підстави відповідальності у корпоративних правовідносинах?
2. Хто може бути притягнутий до відповідальності у корпоративних правовідносинах?
3. До яких видів відповідальності можуть бути притягнуті суб'єкти корпоративних правовідносин?
4. Охарактеризуйте особливості відповідальності у окремих видах підприємницьких товариств.

Теми індивідуальних завдань

1. Особливості відповідальності в акціонерних правовідносинах.
2. Особливості відповідальності учасників товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю.
3. Особливості відповідальності учасників повного товариства.
4. Особливості відповідальності учасників командитного товариства.
5. Особливості відповідальності учасників виробничого кооперативу.

Розділ 2. Методичні рекомендації до вирішення практичних завдань

Вирішення практичних завдань максимально наближає майбутніх фахівців до юридичної практики та виховує навички пошуку та застосування необхідних нормативно-правових актів.

У юридичній практиці основним завданням правозахисника є вміння компетентно вирішити найскладнішу спірну ситуацію, що виникає між

суб'єктами правовідносин. Саме під час вирішення практичних завдань з різних галузей права майбутні фахівці навчаються:

застосовувати норми законодавства щодо врегулювання правовідносин;

абстрактно мислити;

аналізувати законодавство;

надавати порівняльно-правову характеристику норм, що регулюють правовідносини;

виявляти колізії правового регулювання.

Вирішення практичних завдань можливе різними варіантами, але основою є застосування необхідних джерел правового регулювання та відповідей на поставлені запитання до завдання.

Так, під час вирішення завдання студент повинен:

1. Уважно прочитати практичне завдання та визначитись на знання якої теми воно розраховане.

2. Проаналізувати ситуацію та встановити юридично значущу інформацію і факти.

3. Охарактеризувати правовідносини, що виникли за умовами практичного завдання.

4. Звернути увагу на сумнівні факти.

5. Правова регламентація – необхідно знайти нормативно-правові акти, що регулюють проблемні правовідносини з практичного завдання. Можлива така ситуація, що одні правовідносини одночасно можуть регулюватися декількома нормативно-правовими актами. У такому випадку рекомендовано вказувати всі нормативно-правові акти з посиланням на відповідну норму. Джерела правового регулювання правовідносин необхідно аналізувати та застосовувати залежно від юридичної сили. Пошук необхідного законодавства необхідно здійснювати на офіційному сайті Верховної Ради України за посиланням <https://zakon.rada.gov.ua/laws>, оскільки саме на офіційні сторінці можливо відслідкувати всі зміни законодавства та чинність нормативно-правового акту.

6. Важливим є застосування судової практики до вирішення практичних завдань, наприклад, застосування Постанов пленуму Вищого господарського суду України.

7. Надання відповідей до поставлених у завданні питань.

8. Загальна відповідь – висновок за практичним завданням.

Якщо завдання передбачає проведення порівняльно-правової характеристики певних суб'єктів і заповнення таблиці – студент повинен знайти

необхідні нормативно-правові акти і, посилаючись на норми законодавства, вказати суттєві ознаки, що відрізняють одного суб'єкта від іншого.

Якщо завдання передбачає заповнення пропущеного тексту – студент повинен знайти необхідний нормативно-правовий акт, та посилаючись на відповідну норму, заповнити пропущений текст.

Отже, під час вирішення практичних завдань студенти закріплюють отримані теоретичні знання шляхом застосування норм законодавства до регулювання проблемних правовідносин.

Приклад вирішення завдань

Завдання

На загальних зборах акціонерного товариства була сформована наглядова рада у строк, передбачений статутом АТ. Проте група акціонерів оскаржила в суді рішення загальних зборів АТ, оскільки частина членів наглядової ради не є акціонерами, а один з акціонерів (юридична особа) уповноважила свого працівника за довіреністю здійснювати повноваження в наглядовій раді.

1. Який порядок формування органів управління АТ?
2. Який статус наглядової ради АТ? Чи є вона органом управління?
3. Хто має право входити до складу наглядової ради? Чи можуть особи, які не є акціонерами, та юридичні особи – акціонери входити до наглядової ради АТ?

Вирішення

Для правильного вирішення завдання необхідно встановити галузеву приналежність правовідносин, про які йдеться у завданні, і віднайти нормативно-правові акти, якими регулюються певні відносини.

У цьому завданні йдеться про цивільно-правові й господарсько-правові відносини; для розв'язання завдання слід використати Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, Закони України "Про господарські товариства", "Про акціонерні товариства".

Текст законів необхідно відкривати на офіційному сайті Верховної Ради України – <https://www.rada.gov.ua/>, а саме у розділі "Законодавство" – <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.

Перше питання: який порядок формування органів управління АТ?

Органами управління АТ є:

1. Загальні збори.

Вищим органом акціонерного товариства є загальні збори акціонерів. У загальних зборах мають право брати участь усі його акціонери, незалежно від кількості і виду акцій, що їм належать (ч. 1 ст. 159 ЦК);

Вищим органом акціонерного товариства є загальні збори товариства. У загальних зборах мають право брати участь усі акціонери, незалежно від кількості та виду акцій, власниками яких вони є (ч. 1 ст. 41 Закону України "Про господарські товариства");

У загальних зборах акціонерного товариства можуть брати участь особи, включені до переліку акціонерів, які мають право на таку участь, або їх представники (ч. 1 ст. 34 Закону України "Про акціонерні товариства").

Отже, загальні збори формуються з числа акціонерів.

2. Виконавчий орган.

До виключної компетенції загальних зборів акціонерів належить утворення та ліквідація наглядової ради та інших органів товариства, обрання та відкликання членів наглядової ради (п. 2 ч. 2 ст. 159 ЦК).

До компетенції загальних зборів належить утворення і відкликання виконавчого та інших органів товариства (п. г ч. 5 ст. 41 Закону України "Про господарські товариства").

До виключної компетенції наглядової ради належить обрання та припинення повноважень голови і членів виконавчого органу (п. 8 ч. 2 ст. 52 Закону України "Про акціонерні товариства").

Отже, у даному випадку спостерігається колізія: ЦК (ст. 159) і Закон України "Про господарські товариства" (ст. 41) передбачають, що виконавчий орган формується загальними зборами акціонерів, проте Закон України "Про акціонерні товариства" (ст. 52) констатує, що формування виконавчого органу є компетенцією наглядової ради.

Таким чином, статутом АТ повинно бути чітко передбачено, хто формує виконавчий орган (спеціальною нормою є Закон України "Про акціонерні товариства", однак у статуті можуть бути закріплені положення ЦК і Закону України "Про господарські товариства").

3. Наглядова рада.

До виключної компетенції загальних зборів акціонерів належить утворення та ліквідація наглядової ради та інших органів товариства, обрання та відкликання членів наглядової ради (п. 2 ч. 2 ст. 159 ЦК).

До компетенції загальних зборів належить обрання і відкликання членів наглядової ради (п. в ч. 5 ст. 41 Закону України "Про господарські товариства").

До виключної компетенції загальних зборів належить обрання членів наглядової ради (п. 17 ч. 2 ст. 33 Закону України "Про акціонерні товариства").

Отже, наглядова рада обирається загальними зборами акціонерів.

4. Може створюватися *ревізійна комісія*.

До виключної компетенції загальних зборів акціонерів належить утворення та ліквідація наглядової ради та інших органів товариства, обрання та відкликання членів наглядової ради (п. 2 ч. 2 ст. 159 ЦК).

До компетенції загальних зборів належить утворення і відкликання виконавчого та інших органів товариства (п. г ч. 5 ст. 41 Закону України "Про господарські товариства").

До виключної компетенції загальних зборів належить обрання членів ревізійної комісії (ревізора) (п. 17 ч. 2 ст. 33 Закону України "Про акціонерні товариства").

Отже, у разі утворення ревізійної комісії, вона обирається загальними зборами акціонерів.

Друге питання: який статус наглядової ради АТ? Чи є вона органом управління?

Згідно з ч. 1 ст. 160 ЦК "в акціонерному товаристві може бути створена наглядова рада акціонерного товариства, яка здійснює контроль за діяльністю його виконавчого органу та захист прав акціонерів товариства".

В акціонерному товаристві з числа акціонерів може створюватися наглядова рада акціонерного товариства, яка представляє інтереси акціонерів у період між проведенням загальних зборів і в межах компетенції, визначеної статутом, контролює і регулює діяльність виконавчого органу (ч. 1 ст. 46 Закону України "Про господарські товариства").

Наглядова рада акціонерного товариства є колегіальним органом, що здійснює захист прав акціонерів товариства і в межах компетенції, визначеної статутом та цим Законом, здійснює управління акціонерним товариством, а також контролює та регулює діяльність виконавчого органу (ч. 1 ст. 51 Закону України "Про акціонерні товариства").

Отже, наглядова рада є органом управління. Вона здійснює захист прав акціонерів товариства у межах компетенції, визначеної статутом та Законом України "Про акціонерні товариства", управління акціонерним товариством, а також контролює та регулює діяльність виконавчого органу.

Крім того, ч. 1 ст. 23 Закону України "Про господарські товариства" також передбачає, що "посадовими особами органів управління товариства є фізичні особи – голова та члени виконавчого органу, ревізійної комісії, ревізор товариства, а також голова та члени іншого органу товариства, наділені повноваженнями з управління товариством, якщо утворення такого органу передбачено установчими документами товариства".

Третє питання: хто має право входити до складу наглядової ради? Чи можуть особи, які не є акціонерами, та юридичні особи – акціонери входити до наглядової ради АТ?

Члени наглядової ради акціонерного товариства обираються акціонерами під час проведення загальних зборів товариства на строк не більший ніж три роки (ч. 1 ст. 53 Закону України "Про акціонерні товариства").

Членом наглядової ради акціонерного товариства може бути лише фізична особа. Член наглядової ради не може бути одночасно членом виконавчого органу та/або членом ревізійної комісії (ревізором) цього товариства (ч. 2 ст. 53 Закону України "Про акціонерні товариства").

До складу наглядової ради обираються акціонери або особи, які представляють їхні інтереси та/або незалежні директори (ч. 3 ст. 53 Закону України "Про акціонерні товариства").

Отже, особи, які не є акціонерами та юридичні особи – акціонери мають право входити до наглядової ради.

Розділ 3. Тестові завдання для самоперевірки

1. Який мінімальний розмір статутного капіталу передбачено Законом України "Про акціонерні товариства":

- а) 1 250 мінімальних заробітних плат;
- б) 100 мінімальних заробітних плат;
- в) 1 250 неоподаткованих мінімумів доходів громадян;
- г) мінімальний розмір законом не передбачено?

2. Емітентом яких цінних паперів є акціонерне товариство:

- а) акцій;
- б) інвестиційних сертифікатів;
- в) коносаментів;
- г) векселів?

3. На підставі якого документа створюється та діє акціонерне товариство:

- а) розпорядження засновника;
- б) заяви учасника;
- в) статуту;
- г) установчого договору?

4. На підставі якого документа створюється та діє товариство з обмеженою відповідальністю:

- а) розпорядження засновника;
- б) заяви учасника;
- в) статуту;
- г) установчого договору?

5. На підставі якого документа створюється та діє товариство з додатковою відповідальністю:

- а) розпорядження засновника;
- б) заяви учасника;
- в) статуту;
- г) установчого договору?

6. На підставі якого документа створюється та діє виробничий кооператив:

- а) розпорядження засновника;
- б) заяви учасника;
- в) статуту;
- г) установчого договору?

7. На підставі якого документа створюється та діє повне товариство:

- а) розпорядження засновника;
- б) заяви учасника;
- в) статуту;
- г) установчого договору?

8. На підставі якого документа створюється та діє а командитне товариство:

- а) розпорядження засновника;
- б) заяви учасника;
- в) статуту;
- г) установчого договору?

9. Знайдіть суб'єкта, який не належить до господарських товариств:

- а) акціонерне товариство;
- б) повне товариство;

- в) виробничий кооператив;
- г) командитне товариство.

10. Як називаються особи, що придбали цінні папери акціонерного товариства:

- а) вкладники;
- б) учасники;
- в) засновники;
- г) акціонери?

11. До господарських товариств належать:

а) акціонерні товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, товариства з додатковою відповідальністю, повні товариства, командитні товариства;

б) акціонерні товариства, товариства з додатковою відповідальністю, повні товариства, командитні товариства;

в) акціонерні товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, повні товариства, командитні товариства;

г) акціонерні товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, товариства з додатковою відповідальністю, командитні товариства.

12. Найменування товариства повинно містити відомості про його:

а) організаційно-правову форму (вид товариства), назву, а також інші відомості, передбачені законом;

б) назву;

в) організаційно-правову форму;

г) вид діяльності.

13. Господарське товариство набуває прав юридичної особи з дня:

а) прийняття рішення про створення;

б) об'єднання майна учасників;

в) випуску цінних паперів;

г) державної реєстрації.

14. Господарське товариство є власником майна:

а) переданого йому учасниками у власність як вклад до статутного (складеного) капіталу; продукції, виробленої товариством у результаті

господарської діяльності; одержаних доходів; іншого майна, набутого на підставах, не заборонених законом;

б) переданого йому учасниками у власність як вклад до статутного (складеного) капіталу;

в) одержаних доходів;

г) іншого майна, набутого на підставах, не заборонених законом.

15. Забороняється використовувати для формування статутного (складеного) капіталу господарського товариства:

а) бюджетні кошти, кошти, одержані в кредит та під заставу, векселі, майно державних (комунальних) підприємств, яке відповідно до закону (рішення органу місцевого самоврядування) не підлягає приватизації, та майно, що перебуває в оперативному управлінні бюджетних установ, якщо інше не передбачено законом;

б) кошти, одержані в кредит та під заставу, векселі, майно державних (комунальних) підприємств, яке відповідно до закону (рішення органу місцевого самоврядування) не підлягає приватизації, та майно, що перебуває в оперативному управлінні бюджетних установ, якщо інше не передбачено законом;

в) векселі, майно державних (комунальних) підприємств, яке відповідно до закону (рішення органу місцевого самоврядування) не підлягає приватизації, та майно, що перебуває в оперативному управлінні бюджетних установ, якщо інше не передбачено законом;

г) майно, що перебуває в оперативному управлінні бюджетних установ, якщо інше не передбачено законом.

16. Який розмір щорічних відрахувань до резервного (страхового) фонду господарського товариства:

а) не менше 15 відсотків від суми чистого прибутку;

б) не менше 10 відсотків від суми чистого прибутку;

в) не менше 20 відсотків від суми чистого прибутку;

г) не менше 5 відсотків від суми чистого прибутку?

17. Акціонерним визнається товариство, яке:

а) має статутний (складений) капітал, поділений на визначену кількість акцій рівної номінальної вартості, і несе відповідальність за зобов'язаннями тільки майном товариства;

б) статутний (складений) капітал, поділений на визначену кількість акцій рівної номінальної вартості, і несе відповідальність за зобов'язаннями майном товариства та майном засновників;

в) має статутний (складений) капітал, поділений на визначену кількість акцій рівної номінальної вартості;

г) несе відповідальність за зобов'язаннями тільки майном товариства.

18. Повним визнається господарське товариство:

а) товариство, всі учасники якого займаються спільною підприємницькою діяльністю і несуть солідарну відповідальність за зобов'язаннями товариства всім своїм майном;

б) має статутний (складений) капітал, поділений на визначену кількість акцій рівної номінальної вартості, і несе відповідальність за зобов'язаннями тільки майном товариства;

в) товариство, в якому разом з одним або більше учасниками, які здійснюють від імені товариства підприємницьку діяльність і несуть відповідальність за зобов'язаннями товариства всім своїм майном, є один або більше учасників, відповідальність яких обмежується вкладом у майні товариства (вкладників), та які не беруть участі в діяльності товариства;

г) товариство, статутний (складений) капітал якого поділений на частки визначених установчими документами розмірів. Учасники такого товариства відповідають за його боргами своїми внесками до статутного (складеного) капіталу, а при недостатності цих сум – додатково належним їм майном в однаковому для всіх учасників кратному розмірі до внеска кожного учасника.

19. Командитним визнається господарське товариство:

а) товариство, всі учасники якого займаються спільною підприємницькою діяльністю і несуть солідарну відповідальність за зобов'язаннями товариства всім своїм майном;

б) має статутний (складений) капітал, поділений на визначену кількість акцій рівної номінальної вартості, і несе відповідальність за зобов'язаннями тільки майном товариства;

в) товариство, в якому разом з одним або більше учасниками, які здійснюють від імені товариства підприємницьку діяльність і несуть відповідальність за зобов'язаннями товариства всім своїм майном, є один або більше учасників, відповідальність яких обмежується вкладом у майні товариства (вкладників), та які не беруть участі в діяльності товариства;

г) товариство, статутний (складений) капітал якого поділений на частки визначених установчими документами розмірів. Учасники такого товариства відповідають за його боргами своїми внесками до статутного (складеного) капіталу, а при недостатності цих сум – додатково належним їм майном в однаковому для всіх учасників кратному розмірі до внеску кожного учасника.

20. Товариством із додатковою відповідальністю визнається господарське товариство:

а) товариство, всі учасники якого займаються спільною підприємницькою діяльністю і несуть солідарну відповідальність за зобов'язаннями товариства всім своїм майном;

б) має статутний (складений) капітал, поділений на визначену кількість акцій рівної номінальної вартості, і несе відповідальність за зобов'язаннями тільки майном товариства;

в) товариство, в якому разом з одним або більше учасниками, які здійснюють від імені товариства підприємницьку діяльність і несуть відповідальність за зобов'язаннями товариства всім своїм майном, є один або більше учасників, відповідальність яких обмежується вкладом у майні товариства (вкладників), та які не беруть участі в діяльності товариства;

г) товариство, статутний (складений) капітал якого поділений на частки визначених установчими документами розмірів. Учасники такого товариства відповідають за його боргами своїми внесками до статутного (складеного) капіталу, а при недостатності цих сум – додатково належним їм майном в однаковому для всіх учасників кратному розмірі до внеску кожного учасника.

21. Товариством з обмеженою відповідальністю визнається господарське товариство:

а) товариство, що має статутний капітал, розділений на частки, розмір яких визначається установчими документами;

б) товариство, що має статутний (складений) капітал, поділений на визначену кількість акцій рівної номінальної вартості, і несе відповідальність за зобов'язаннями тільки майном товариства;

в) товариство, в якому разом з одним або більше учасниками, які здійснюють від імені товариства підприємницьку діяльність і несуть відповідальність за зобов'язаннями товариства всім своїм майном, є один або більше учасників, відповідальність яких обмежується вкладом у майні товариства (вкладників), та які не беруть участі в діяльності товариства;

г) товариство, статутний (складений) капітал якого поділений на частки визначених установчими документами розмірів. Учасники такого товариства відповідають за його боргами своїми внесками до статутного (складеного) капіталу, а при недостатності цих сум – додатково належним їм майном в однаковому для всіх учасників кратному розмірі до внеску кожного учасника.

22. Максимальна кількість учасників товариства з обмеженою відповідальністю складає:

- а) 10 осіб;
- б) 100 осіб;
- в) 50 осіб;
- г) законодавцем не передбачено.

23. Цінні папери, обіг яких дозволено на території України, можуть випускатися в таких формах:

- а) тільки в документарній формі;
- б) тільки в бездокументарній формі;
- в) у документарній та бездокументарній формі;
- г) на розсуд юридичної особи.

24. Частина прибутку (платіж), що проводиться на користь власника (довірених осіб власника) корпоративних прав, емітованих юридичною особою внаслідок розподілу частини її прибутку має назву:

- а) дохід;
- б) дивіденд;
- в) рента;
- г) відсоток.

25. Реєстрація цінних паперів здійснюється:

- а) Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;
- б) Міністерством фінансів України;
- в) Національним банком України
- г) державним реєстратором.

26. Мінімальна кількість акціонерів акціонерного товариства складає:

- а) 1 особа
- б) 50 осіб;

- в) 10 осіб;
- г) 100 осіб.

27. Частина привілейованих акцій у розмірі статутного капіталу акціонерного товариства не може перевищувати:

- а) 25 відсотків;
- б) 20 відсотків;
- в) 10 відсотків;
- г) 50 відсотків.

28. Поняття "значна майнова угода" означає:

- а) її кількісне вираження у кожному акціонерному товаристві буде своє і залежатиме від його розмірів;
- б) потребує чіткого визначення вартість майна, що є об'єктом значної угоди й органу корпоративного управління, який повинен визначити її та регламентувати порядок здійснення;
- в) досить часто в положення закладається вимога щодо рішення про здійснення значної майнової угоди, вартість якої становить 25 – 50 % балансової вартості активів акціонерного товариства на дату прийняття рішення про її здійснення;
- г) усі відповіді правильні.

29. ... права – це право власності на частку (пай) у статутному фонді (капіталі) юридичної особи, включаючи права на управління, отримання відповідної частки прибутку такої особи, отримання інформації про діяльність цієї особи, а також частки активів у разі її ліквідації відповідно до чинного законодавства:

- а) приватні;
- б) державні;
- в) колективні;
- г) корпоративні.

30. Особа має право стати учасником виробничого кооперативу після досягнення:

- а) 16 років;
- б) 14 років;
- в) 18 років;
- г) 22 роки.

Рекомендована література

Основна

1. Господарське право [Електронний ресурс] : підручник / В. В. Сергієнко, Ю. Ю. Браславець, Н. М. Капустян [та ін.] ; за заг. ред. В. В. Сергієнка ; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця [Електронні текстові дані] (1,06 МБ). – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 411 с.

2. Корпоративное право: актуальные проблемы теории и практики / под. общ. ред. В. А. Белова. – Москва : Издательство Юрайт, 2009. – 678 с.

3. Корпоративне право України : підручник / В. В. Луць, В. А. Васильєва, О. Р. Кібенко, І. В. Спасибо-Фатєєва [та ін.] ; за заг. ред. В. В. Луця. – Київ : Юрінком Інтер, 2010. – 384 с.

4. Про акціонерні товариства : Закон України № 514-VI від 17.09.2008 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2008. – № 50 / № 50-51. – Ст. 384.

5. Про господарські товариства : Закон України № 1576-XII від 19.09.1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 49. – Ст. 682.

6. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 31 – 32. – С. 263.

7. Про деякі питання практики вирішення спорів, що виникають з корпоративних правовідносин : Постанова Пленуму ВГСУ № 4 від 25.02.2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0004600-16/print>.

8. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України № 851-IV від 22.05.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 36. – Ст. 275.

9. Про електронну комерцію : Закон України № 675-VIII від 03.09.2015 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 45. – Ст. 410.

10. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю : Закон України № 2275-VII від 06.02.2018 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2018. – № 13. – Ст. 69.

11. Про споживчу кооперацію : Закон України № 2265-XII від 10.04.1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 30. – Ст. 414.

12. Про цінні папери і фондовий ринок : Закон України № 3480-IV від 23.02.2006 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 31. – Ст. 268.

13. Цивільний кодекс : Закон України № 435-IV від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356.

Додаткова

14. Борисова В. До проблеми корпоративних прав учасників підприємницьких товариств / В. Борисова, С. Казанцев // Вісник Академії правових наук України. – 2007. – № 4. – С. 133 – 140.

15. Бровченко Т. І. Установчі документи юридичних осіб за законодавством України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Т. І. Бровченко. – Харків: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2015. – 230 с.

16. Жорнокуй В. Г. Немайнові права учасників господарських товариств : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Харківський національний університет внутрішніх справ, 2012. – 196 с.

17. Жорнокуй Ю. М. Корпоративні злиття та поглинання як причина виникнення корпоративного конфлікту / Ю. М. Жорнокуй // Право та інновації. – 2013. – № 4. – С. 63 – 71.

18. Жорнокуй Ю. М. Удосконалення корпоративного управління як спосіб попередження корпоративних конфліктів в акціонерних товариствах / Ю. М. Жорнокуй // Право та інновації. – 2015. – № 1. – С. 62–68.

19. Корпоративное право: актуальные проблемы теории и практики / под. общ. ред. В. А. Белова. – Москва : Юрайт, 2009. – 678 с.

20. Корпоративне управління : монографія / І. Спасибо-Фатєєва, О. Кібенко, В. Борисова ; за ред. проф. І. Спасибо-Фатєєвої. – Харків : Право, 2007. – 500 с.

21. Спасибо-Фатєєва І. В. Правова природа корпоративних правовідносин в акціонерних товариствах / І. В. Спасибо-Фатєєва // Вісник Академії правових наук України. – 1998. – № 3. – С. 58–66.

22. Цивільні правовідносини з корпоративного інвестування: Монографія / О. П. Суц. – Харків : Право, 2017. – 200 с.

23. Яроцький В. Л. Цінні папери в механізмі правового регулювання майнових відносин (основи інструментальної концепції) : монографія. – Харків : Право, 2006. – 544 с.

Інформаційні ресурси

24. Верховний Суд України. – Режим доступу : https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/.

25. Всеукраїнський юридичний портал. – Режим доступу : <http://zakoni.com.ua/>.

26. Єдиний державний реєстр судових рішень. – Режим доступу : <http://reyestr.court.gov.ua/>.

27. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни "Корпоративне право", розроблений в ПНС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=6986>.

28. Ліга: Закон – інформаційно-аналітична система. – Режим доступу : <https://jurliga.ligazakon.net/>.

29. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. – Режим доступу : <https://www.nssmc.gov.ua/>.

30. Офіційний портал Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua/>.

31. Про деякі питання практики застосування норм Цивільного та Господарського кодексів України: Інформаційний лист Вищого господарського суду України № 01-8/211 від 07.04.2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v_211600-08.

32. Юридичний ресурс "Протокол". – Режим доступу : https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/.

Зміст

Вступ.....	3
Загальні методичні рекомендації.....	5
Розділ 1. Плани практичних занять, практичні завдання, запитання для самостійного опрацювання та теми індивідуальних завдань	7
Змістовий модуль 1. Загальні теоретичні положення корпоративного права України.....	7
Тема 1. Поняття корпоративного права.....	7
Тема 2. Поняття та зміст корпоративних правовідносин.....	8
Тема 3. Види підприємницьких товариств в Україні	10
Тема 4. Правовий режим майна підприємницького товариства	12
Тема 5. Корпоративне управління	15
Тема 6. Припинення діяльності підприємницького товариства	17
Змістовий модуль 2. Правове становище окремих видів підприємницьких товариств.....	19
Тема 7. Правове становище акціонерного товариства.....	19
Тема 8. Правова характеристика товариства з обмеженою відповідальністю та товариства з додатковою відповідальністю	22
Тема 9. Правова характеристика повного товариства.	25
Тема 10. Правове становище командитного товариства	26
Тема 11. Правове становище виробничого кооперативу	28
Тема 12. Відповідальність у корпоративному праві	30
Розділ 2. Методичні рекомендації до вирішення практичних завдань.....	31
Розділ 3. Тестові завдання для самоперевірки.....	36
Рекомендована література.....	44
Основна	44
Додаткова.....	45
Інформаційні ресурси	46

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО

**Методичні рекомендації
до практичних завдань
для студентів спеціальності 081 "Право"
першого (бакалаврського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладачі: **Сергієнко** Валерій Вікторович
Суц Олена Петрівна

Відповідальний за видання *В. В. Сергієнко*

Редактор *В. О. Дмитрієва*

Коректор *В. Ю. Труш*

План 2021 р. Поз. № 225 ЕВ. Обсяг 48 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру

ДК № 4853 від 20.02.2015 р.